

Серед заходів підвищення економічної ефективності виробництва зерна найважливішим є поліпшення використання землі на основі підвищення її родючості і зростання врожайності сільськогосподарських культур.

Проте для нарощування обсягів та поліпшення якості виробництва зернових необхідно:

1. Застосовувати науково-обґрунтовані норми добрив за фазами розвитку рослин.
2. Впроваджувати науково-обґрунтовану систему сівозмін.
3. Використовувати новітню техніку і технології.
4. Застосовувати якісний посадковий матеріал.
5. Залучати висококваліфікованих працівників.

Саме дотримання цих положень допоможе господарству зменшити затрати та отримати більший ефект від виробництва.

ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

***Міненко С. І., Бальдер А. В., студентки*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Необхідність забезпечення продовольчої безпеки України вимагає підтримання відповідного рівня продовольчого самозабезпечення, що передбачає використання державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції та вживання заходів контролю імпортованої продукції з метою захисту власних виробників від іноземної конкуренції. Задоволення потреб у продовольстві повинно здійснюватися відносно кожної конкретної людини у місцях її проживання. Причому основний тягар у формуванні продовольчої безпеки покладається саме на суб'єкти держави, які несуть безпосередньо відповідальність перед населенням. Найчастіше зустрічаються три точки зору визначення продовольчої безпеки:

1) переважно економісти країн з розвинутою ринковою економікою, використовують визначення продовольчої безпеки, в якому фігурує тільки споживання. На їхню думку, продовольча безпека – це забезпечення гарантованого доступу населення до продовольства в кількості, необхідній для активного здорового життя;

---

* Науковий керівник – Богданович О.А., ст. викладач

2) в якості ключової позиції в розумінні сутності продовольчої безпеки виділяють здатність країни самостійно забезпечувати себе необхідним обсягом та асортиментом продуктів харчування;

3) ґрунтується на двох критеріях: наявність на продовольчому ринку країни такої кількості продуктів харчування, якої достатньо для підтримання здорового способу життя населення; доступність цих продуктів абсолютно для всіх верств населення. Забезпечення продовольчої безпеки значною мірою залежить від потенціалу агропродовольчого сектора. Сільськогосподарський потенціал відповідно до проекту «Комплексної програми підтримки розвитку українського села на період до 2015 року» є, без сумніву, головною основою зростання національного доходу і забезпечення продовольчої безпеки країни. Аграрний сектор забезпечує продовольчу безпеку та продовольчу незалежність країни, формує її 17-18% ВВП.

Проблемами продовольчої безпеки держави можуть бути:

1) дефіцит продовольства і низький рівень платоспроможного попиту, що обумовлюють незбалансованість внутрішнього продовольчого ринку за попитом і пропозицією;

2) залежність внутрішнього ринку від імпортних поставок продовольства.

3) низька конкурентоздатність продукції за якістю та ціною. 4) нерозвиненість зовнішньоекономічних зв'язків.

5) низька ефективність діяльності господарюючих суб'єктів в АПК; Продовольча безпека – це такий рівень продовольчого забезпечення населення, який гарантує соціально-політичну стабільність у суспільстві, виживання і розвиток нації, особи, сім'ї, стійкий економічний розвиток держави.

Під економічною безпекою країни розуміють таке поєднання економічних, політичних та правових умов, які можуть забезпечити довгострокове виробництво максимальної кількості економічних ресурсів на душу населення найбільш ефективним способом. Аналіз реальних процесів і осмислення досвіду вирішення цієї проблеми дозволяють виділити три її найважливіших елементи:

— економічна незалежність, що означає насамперед можливість здійснення державного контролю над національними ресурсами;

— стійкість і стабільність національної економіки, що передбачає міцність і надійність усіх елементів економічної системи, захист усіх

форм власності, створення гарантій для ефективної підприємницької діяльності, стримування дестабілізуючих факторів;

— здатність до саморозвитку і прогресу, тобто спроможність самостійно реалізовувати і захищати національні економічні інтереси, здійснювати постійну модернізацію виробництва, ефективну інвестиційну та інноваційну політику.

Сутність економічної безпеки можна визначити як такий стан економіки та інститутів влади, за якого забезпечуються гарантований захист національних інтересів, незалежність обраного економічного курсу, соціальна спрямованість економічних реформ, достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх і зовнішніх процесів. До основних принципів забезпечення економічної безпеки України можна віднести: - верховенство закону під час забезпечення економічної безпеки; - додержання балансу економічних інтересів особи, сім'ї, суспільства, держави; - своєчасність і адекватність заходів, пов'язаних із відверненням загроз і захистом національних економічних інтересів; - пріоритет договірних (мирних) заходів у вирішенні як внутрішніх, так і зовнішніх конфліктів економічного характеру; - інтеграція національної економічної безпеки з міжнародною економічною безпекою. При цьому важливу роль у вирішенні проблем економічної безпеки відіграють партнерські угоди про вільний рух капіталів, товарів та послуг, облік взаємних економічних інтересів, відмова від силового тиску, рівноправні відносини з менш розвинутими країнами. Правові гарантії здійснення міжнародної економічної безпеки полягають у визнанні; • принципів в рівноправності держав поза залежністю від соціального і політичного ладу • свободи вибору шляхів розвитку і форм організації економічного життя; • взаємовигідного співробітництва і вільного розвитку економічних, фінансових, науково-технічних та інших мирних відносин між державами з метою економічного і соціального прогресу; Економічна безпека країни відносна, навіть у найбільш економічно розвинутих і соціально стабільних країнах зі сталим політичним режимом можливі зовнішні не сприятливі впливи. У процесі інтернаціоналізації виробництва, включення національної економіки у світове господарство, економічна безпека країни дедалі тісніше пов'язується з міжнародною економічною безпекою.